СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ. OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 9. Джерзі Ситі, Н. Дж., середа, 13-го січня, 1937. VOL. XLV. No. 9. Jersey City, N. J., Wednesday, January 13, 1937. THREE CENTS

КРІВАВІ ЗАВОРУШЕННЯ В АВТОМОБІЛЬНИМ СТРАЙКУ

ФЛИНТ (Мішіґен). — Між страйкуючими робітниками фабрики Фішер Боді ч. 2, що не захотіли вийти з фабрики, та поліцією прийшло до поважних бійок.

Як каже поліція, заворушення почалися з того, що коло 400 страйкуючих робітників, що займали другий поверх фабрики від 30-го грудня, наґло кинулися на поліцаїв, перемогли їх та заняли цілий будинок. На домагання побіджених поліцаїв прийшла допомога. Нові поліцаї привезли з собою слізні бомби. Робітники відкрили пожарні водопроводи й стали обливати поліцію водою й остаточно заставили її відступити зо становища. Через це кидання бомб поліцією не шкодило робітникам.

Тимчасом на вулиці поза кордоном поліції зібралися коло дві сотки товаришів страйкарів. Коло двісті страйкарів кинулися з фабрики на поліцію, розбили поліційну лінію та, получившися з тамтими робітниками, зчинили з поліцаями рукопашну бійку. Поліції лишилося хіба захоронятись від ударів.

Поліції наспіли на допомогу нові відділи, що приїхали патрольками. Робітники оточували патрольки, задержували їх і перевертали. Потім вони оточували висідаючих з них поліцаїв такою густою юрбою, що поліцаї не могли їх розганяти.

Ґубернатор Мерфі, що вже від довшого часу робить заходи, щоб довести до переговорів між страйкарами й підприємцями, але не може цього добитися через опір Ґенеральної Моторової Корпорації, змобілізував уже стейтову міліцію для стримання дальших заворушень. Він самий зявився негайно на полі заворуцевь, щоб здержати пролив крови.

Тимчасом через страйк замикають дальші фабрики. Як каже Ґенеральна Моторова Корпорація, в понеділок закрито 5 нових фабрик підприємства, отже через страйк не працюють тепер 112,800 робітників.

790 МІЛІОНІВ НА ДОПОМОГУ БЕЗРОБІТНИМ.

ВАШИНҐТОН. — Згідно з своєю заповіддю, даною в своїм посланію до конґресу минулої пятниці, президент вислав у понеділок додаткове посланіє до конґресу в справі допомоги безробітним.

У ньому президент домагається від конґресу признати 790 міліонів долярів на допомогу безробітним до 1-го липня цього року.

В своїм посланію президент знову закликає бизнесменів старатися давати робітникам роботи.

УХВАЛЮЮТЬ ПЕНСІЮ ВДОВІ ПРЕЗИДЕНТА.

ВАШИНҐТОН. — Сенат ухвалив вдові по президенті Кальвіні Кулиджу річну досмертну пенсію в сумі 5,000 долярів.

НАЙВИЩА ПОДАТКОВА КАРА.

НЮ ЙОРК.—Мозес Л. Паршельський, бруклинський торговець землею, признався перед судом до закиненого йому федеральним урядом закривання своїх приходів та згодився заплатити урядові за ці податки, кари й проценти 2 міліони долярів. Суддя засудив його притому на вязницю але лишив його на волі під умовою доброго поведення.

ЗНАЙШЛИ ТІЛО ВИКРАДЕНОЇ ДИТИНИ.

ТАКОМА (Вашинґтон). — Один молодий мужчина попав підчас полювання на заяців на тіло вбитої дитини. Повідомлена поліція переконалася, що це труп Чарлза Матсона, 10-літнього сина баґатого місцевого лікаря, котрого замасковані злочинці викрали були з різдвяної забави на ґанку родинного дому. Викрадачі потім домагалися за звільнення хлопця 28,000 долярів, і родина готова була викуп заплатити, але не могла скомунікуватися зо злочинцями.

З розсліду поліції й лікарів видно, що хлопця вбито відай 7-го січня, що його вбито ударами в голову та що його тіло привезено на місце, де його знайдено, автом.

ЗАГАДОЧНЕ ВБИВСТВО МОЛОДОЇ ЖІНКИ.

НЮ ЙОРК. — Френк Кейз, молодий книговод, вертаючись додому в понеділок коло 6-тої години вечором, знайшов свою жінку неживу в ванні купальні. Як він її витягнув з ванни, до кімнати надійшов сторож камениці, щоб направити проточину води з ванни до апартаменту під апартаментом Кейза. Сторож зателефонував до власників дому, а ці повідомили поліцію.

Поліцаї ствердили, що жінка згинула від удушення й тяжких ударів молотком у висок. Їх зацікавило немало те, що жінка видимо згинула в подібний спосіб, як згинула 10-го цвітня 1936-го року пані Титертон, за котрої вбивство 24-літній Фіоренца тепер вижидає кари смерти в вязниці в Синґ Синґ.

І ГУВЕР ГОДИТЬСЯ З РУЗВЕЛТОМ.

Бувший президент Гувер виступив з публичною заявою, що він годиться зо становищем, яке президент Рузвелт заняв у справі дитячої праці. Як відомо, президент Рузвелт кілька днів тому віднісся був спеціяльним листом до ґуберьнаторів стейтів, щоб вони нзперли на леґіслятури ухвалити поправку до американської конституції проти дитячої праці.

ЗА ВІДПОВІДЬ РІДНОЮ МОВОЮ.

Весною м. р. повітове староство в Рівному покарало Олексу Кузьмиченка з села Даничів на Рівенщині 50 зл. гривни з заміною на 3 дні арешту за те, що він відповідав перед поборовою комісією по українськи. О. Кузьмиченко відкликався до окружного суду в Рівному, який перед кількома днями рішення староства затвердив з тим, що вразі незаплати гривни Кузьмиченко має відсидіти сім днів арешту.

ВИСАДИВ СЕБЕ БОМБОЮ.

У Белло Орізонте (Бразилія) зайшов до катедри маляр Лука Ассіз Узуал. Він узяв динамітову бомбу, вложив її до уст і підпалив ґніт. Наслідки були страшні. Череп полетів угору й кілька хвилин завис на стелі високого склепіння. Цей учинок збожеволілого маляра потряс цілим містом. Катедра тим стала осквернена й у ній не будуть відправлятися богослуження, доки церковна власть не переведе примирення.

ВТОПИЛИСЬ.

У Сан Жвон дель Рей, штату Мінас Жерайс (Бразилія), учні місцевої ґімназії вибралися на прогульку до ріки Ґарандії. Учні в числі 30 повилазили на високий міст, щоб їх місцевий парох відфотоґрафував. У тій самій хвилині міст увірвався. Настало щось страшне. Нещасні борикались в глибоких водах, а на березі не було нікого. Парох дістав нервовий напад і захорував. Сім учнів утопились.

ПЛЯМИСТИЙ ТИФ У СНЯТИНЩИНІ.

В громаді Тростянець, пов. Снятин, шириться пошесть плямистого тифу. Досі було кілька смертних випадків. 12 осіб перевезено до шпиталю у Снятині. На місце прибув санітарний відділ, що переводить по хатах дезинфенкцію.

ЯК ЛІКУЮТЬ У ЖИДІВСЬКОМУ ШПИТАЛІ.

Про лікарські практики, які панують у жидівському шпиталі у Львові, ходять віддавна дивні поголоски і видно не безосновні. На ґінекольоґічному відділі цього шпиталю померло в останньому часі сім жінок наслідком пологової горячки. У звязку з тим до шпиталю прийшла воєвідська комісія і перевела доходження, наслідком яких прокуратура потягнула до відповідальности директора шпиталю і двох лікарів.

ЗАПОВІДАЮТЬ СКОРЕ ПОЛАГОДЖЕННЯ МОРЯЦЬКОГО СТРАЙКУ.

„Міжнародня моряцька юнія", що боролася проти страйку моряків, каже в своїм рапорті, поданім президентові Рузвелтові, що на західнім побережжі цей страйк незадовго скінчиться.

ПОЛЬСКІСТЬ У ШКОЛАХ НА ВОЛИНІ.

Недавно відбула своє засідання Рада Обєднання Польської політичної Думки на Волині („Зедночене Польськей Мисли Політичней"), на якому розглядували між іншими справами шкільництво на Волині. У цій справі виголосив реферат посол Гофман. Після переведеної дискусії над виголошеним рефератом збори ухвалили резолюцію, в якій стверджують, що Волинь і взагалі східні землі мають надзвичайну вагу для Польщі, а Волинь зокрема рішатиме про величність і потугу Польщі. „Тому польська культура та освіта є тим чинником, що міцно звяже Волинь з Польщею, а тому найважнішим завданням польського громадянства, самоурядів і держави мусить бути справа розбудови шкільництва на Волині. Учителям-полякам доручається зміцнювати польський дух у школі".

ПРОСИВ ДОЗВОЛУ ПОВІСИТИСЯ.

Перед поліційним суддею Ґреґемом у Вінніпеґу відбувалося вступне переслухання проти Йосифа Боровського, якого поліція обвинуватила за тяжке побиття Тереси Коліковської, літ 56. Суддя вирішив, щоб карну справу Боровського відступити судові присяглих. Перед своїм рішенням спитав обвинуваченого, чи він що ще має сказати на свою оборону. Боровський відповів: — „Прошу дозволити, щоб я міг повіситися". Суддя йому відповів, що його влада так далеко не сягає.

Боровському закидають, що він у намірі ґрабіжу напав на Тересу Коліковську і її дуже тяжко побив.

Боровський зараз після арешту у поліційних бараках пробував повіситись, але тоді його відтяли і через примінення штучних способів назад привернули до життя.

ЗА 60 ЄН.

Японці проголосили, що кожна пара в Манджурії, яка впродовж місяця від дати оголошення подружиться, дістане 60 єн. В самому Мукдені одної днини заключено 1,826 подруж. У цілій Манджурії було вже внаслідок згаданого оголошення 30,000 вінчань.

ЗА ОБРАЗУ АДВОКАТА.

Покликаний на свідка в одному процесі польський публіцист Володислав Студніцький підчас перерви судової розправи образив словно адвоката К. Адвокат виступив на карно-судову дорогу проти публіциста. Суд засудив Студніцького на 500 злотих гривни або 20 днів арешту. У мотивах суд зазначив, що видав лагідний присуд і взяв під увагу вік обвинуваченого. Студніцький має тепер 67 літ.

ПОЛІЦІЯ ВИКРИЛА ВЕЛИКУ ГОРАЛЬНЮ.

Вінніпеґська поліція, мабуть на підставі доносу, наскочила на один дім, де знайшла великих розмірів горальню. Коли судити по величині і скількості знайденої там машинерії, то в тій горальні денно виробляли по 700 до 800 ґальонів горівки. Поліція обраховує, що та горальня мусіла коштувати коло 25,000 долярів. На місці знайшли також 10,000 ґальонів браги.

Горальня була вивінувана у всякі модерні інструменти для означення сили і якости алькоголю. Дім, у якім була захована горальня, був заобезпечений алярмовою системою. Колиб випадково в домі явилися небажані гості, як наприклад поліція, то про це за натисненням таємного ґузика у передній кімнаті повідомляли дзвінки на знак, що в домі щось недобре.

Поліція арештувала в домі двох людей. Один з них каже, що він вступив тільки загрітися.

РОЗБУДОВА САДІВНИЦТВА В БУЧАЧЧИНІ.

Територіяльне самоврядування в бучацькому повіті встановило 5-літній плян розбудови садівництва. Згідно з тим пляном повстало вже 80 морґів нових овочевих садів. До пятьох літ засадять 40 тисяч овочевих дерев у повіті. В Бучачі побудують переховальні і перетвірні овочів. Бучаччина належить, як відомо, до читирьох повітів теплого Поділля, де вдаються гарні овочі.

ВСЮДИ КРАДУТЬ.

Ревізія каси Стефчика в Роздолі, пов. Жидачів, викрила, що скарбник тієї каси, Михайло Длуґоляти, від довшого часу не давав до каси щадничих вкладок від членів, ані не записував їх до книжок, тільки ховав до власної кишені. Тим способом спроневірив 10 тисяч зл. На внесок стрийської прокуратури його арештовано. — В Камінці біля Сколього арештовано Солтиса Михайла Хомина за крадіж грошей з громадської каси.

ЗА РІЩЕ.

В Дмитрю коло Ланцута гаєвий постріляв Ґната Сабиша кулею зі стрільби в ногу так, що Сабиша відвезли до лічниці.

ЗГИНУВ ВІД ОБЖИРСТВА.

У Варшаві якийсь Бурштин заложився, що зість 60 ґарячих ковбасок. Зїв тільки 36, програв 5 зл., занедужав і помер.

І БРАЗИЛІЯ ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

Бразилійський уряд замовив у Злучених Державах сто великих військових літаків. Ці літаки незадовго будуть у Бразилії. Цим летунська фльота Бразилії вельми посилиться.

СКРИНКОВИЙ ҐРІБ З КАМЯНОЇ ДОБИ.

Підчас орання на полі в селі Скорачев коло Бидґощі на Поморю знайшли скринковий ґріб з камяної доби. В ньому були дві урни.

ЗДУШУЮТЬ НЕЗАДОВОЛЕННЯ АРЕШТАМИ

РІВНЕ (Волинь). — В рівенському суді відбудеться в найближчому часі процес проти 13 українських селян з костопільського повіту, яким закидають протодержавну діяльність. Головними обвинуваченими є: Петро Левчук, М. Стефанович, М. Середа, С. Назарович, О. Конкратюк, І. Довжинець, Д. Трофимчук і М. Олексієнко. Деяким закидають підпали і вбивство священика Арсена Тевтури.

СТАНИСЛАВІВ. — У Станиславові арештовано ґімназійного абсольвента Петра Михайловича та його сестру під закидом приналежности до ОУН. При ревізії нібито знайшли компромітуючі матеріяли.

ПОЛЯКИ ХОЧУТЬ ТАКИХ ПРАВ, ЯКІ МАЮТЬ У НИХ ЖИДИ.

ВАРШАВА. — Польський посол Будзінський на останньому засіданні сойму сказав між іншим таке: „Пане преміере! Бороніть польщини в особистій політиці. Це виглядає на жарт, але відповідає понурій дійсності. Представником Польської Агенції Телеґрафічної в Лондоні є жид, представником півурядової „Ґазети Польської" і „Курера Поранного" також жид. Про все, що діється в Англії, довідуємося через трьох панів. На одній з найповажніших станиць у Франції першим радником є жид, шефом пропаґанди жид, і жид є ґенеральним консулем. В редакціях жидівських часописів працюють жиди і це вважаємо за нормальне явище. Але в редакціях польських часописів провідні становища займають також жиди. На конференції польської преси, скликувані урядом, приходять головно жиди, як репрезентанти польських часописів. Відділ заграничної політики в радіо ведуть три жиди. Через яку ментальність переходить кожна вістка до поляка! Ми, поляки, домагаємося таких прав, які мають жиди. Це є перша фаза наших жадань".

ПРЕЗИДЕНТ ЛИТВИ ПРО ВИЛЬНО.

КОВНО (Литва). — Президент Литви, Сметона, виголосив велику промову з приводу 15-ліття існування воєнної школи в Ковні. Між іншим він сказав: „Ви, молоді офіцири, мусите собі та іншим додавати відвати, щоб Литва знову визволила забране насильно Вильно. І хоч ми нині не маємо Вильна, то всежтаки наша надія є така велика й сильна, що напевно відберемо ту столицю".

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ПАЦИФІЗМ У ПРАКТИЦІ.

МОСКВА. — Хоч Совєти вже нині мають найбільшу щодо числа армію на світі, на яку витрачують велитенські суми, то проте комісар фінансів, Гринько, заявив, що на цей рік видатки на армію будуть піднесені на 35%. Цьогорічні видатки на військові ціли виноситимуть поверх 20 біліонів долярів. Себто на кожну родину в совєтськім Союзі припаде 585 рублів податків на ту ціль. Як відомо, пересічна платня робітника в Совєтах виносить 150 рублів. Супроти цього батькові родини прийдеться працювати близько 4 місяці на рік, щоб заспокоїти мілітарні потреби своєї „соціялістичної батьківщини".

ҐІТЛЄР ЗАПЕВНЯЄ ФРАНЦІЮ ПРО МИР.

БЕРЛІН. — У часі новорічних бажань, які складали чужі амбасадори президентові, канцлєрові і вождові Німеччини, Ґітлєрові, вивязалася між французьким амбасадором Понсетом і Ґітлєром розмова, в часі якої останній заявив, що Німеччина не має ніяких заборчих плянів в еспанськім Мароку і вона прямує нарівні з іншими державами до вдержання миру. Ґітлєр нарікав на французьку пресу, яка зводить образливі кампанії проти Німеччини та викликує в Европі непевний, горячковий настрій.

УСПОКОЄННЯ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ. — Вслід за звідомленням французького амбасадора Понсета в Берліні, що Ґітлєр дав йому формальну запоруку, що Німеччина зовсім не має плянів усадовитися в еспанськім Мароку, французька преса припинила алярмуючу кампанію проти Німеччини, і загально у Франції вважають, що цей епізод з Мароком є щасливо покінчений. Є чутки також, що Німеччина небавом дасть новий доказ доброзичливости супроти Франції і візьме участь у світовій виставі в Парижі.

ЧЕРВОНІ МОРДУЮТЬ ЗАКЛАДНИКІВ.

СЕН-ЖАН-ДЕ-ЛЮ (Франція). — Дипльоматичні джерела доносять, що в Більбао розшаліла товпа червоних анархістів кинулася на вязницю, де містилися 200 закладників, прихильників ґен. Франка, і їх вимордувала. Червоні кидали до келій ручні ґранати, а також сорок осіб привели до судового будинку і там сокирами повідтинали їм голови. Цей морд вони виконали з пімсти, що революціонери бомбардували місто.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КОНВЕНЦІЙНИЙ РІК

Це рік, на який ми змушені звернути особливу увагу, і то завчасу, щоб не повторилося те лихо, яке бувало в інших конвенційних роках У. Н. Союзу. А тим лихом, яке треба мати загалові членства на оці, є втрата в членстві, яка звичайно буває найбільша в конвенційних роках.

Річ ясна, що коли доводиться говорити про конвенційний рік, то не можна не згадати за справу вибору делеґатів на конвенцію У. Н. Союзу. Та тут не йде нам про те, щоб впливати на цей вибір, бож це є самозрозуміла справа, що вибраними повинні бути ті, які собі на такий вибір заслужили працею для нашої організації й тої ідеї, яку вона заступає. Вибирати треба таких, що визнаються на нашій організації, що знають її традицію, що нею дорожать. Та, як уже сказано, це такі річи, на які вказує вже сам здоровий розсудок. А нам іде про інший бік справи.

Треба завжди памятати, що наша організація спирається на демократичній формі управи. Така форма може мати і свої недомагання, бо нічого досконалого й так нема, але всетаки вона оказалася для нашої організації й нашого загалу ще найвідповіднішою формою. Завдяки їй загал членства освідомився і втягнувся в ширшу роботу для добра У. Н. Союзу, нашої іміґрації й нашої справи. Правда, що наш демократичний спосіб вибору може бути часом кривдою для деяких діяльних, а то й заслужених для нашої організації одиниць. Неодин з них може перепасти при виборі на конвенційного делеґата, але таке буває всюди. Саме свідоміші члени повинні це розуміти краще інших, а тимсамим повинні погодитися з волею більшости. Бож сьогодні людина в таких справах „надолі", а другим разом „нагорі". Тому треба вважати великим прогріхом супроти організації і її ідеї, коли той, кого не вибрано делеґатом, зачинае потім підкопувати організацію, з неї виступати, а то ще й інших за собою тягнути. Така „пімста", поминаючи шкоду, яку дана одиниця робить сама собі, є пімстою на народній справі, на ідеї.

Стверджуємо, що останні три роки, хоч які були тяжкі через депресію, то всетаки вони нашу організацію щодо членства не придавили. Зате ще до сьогодні не можемо ми вийти з ті втрати, яку організація понесла в 1933-тім конвенційнім році, а яка була спричинена головно ріжними незадоволеннями з причини виборів делеґатів на конвенцію. Памятаймо, що коли хто виставляє кандидатуру на делеґата, цей тільки сповняє свій членський обовязок, користаючи з приналежного йому права. Перепасти при виборі ще не значить, що той, хто перепав, не надається на вибір. Це означає в першу чергу те, що з тих, що надаються на вибір, дістав один з них більшість.

„ОБЄДНАННЯ" НА СЛУЖБІ РІДНОМУ КРАЄВІ

(Секретарський звіт д-ра Л. МИШУГИ, зложений на Семім Конґресі Обєднання Українських Орґанізацій в Америці в Ню Йорку 20. грудня 1936).

III.

Завданням проводу Обєднання є обсервувати цілість нашого народнього життя. Те воно робило й у те життя встрявало. Ця його праця є подекуди видна, а в більшості ні. І нема потреби, щоб її було завжди видно, щоб вона була навіть дуже виразна, та щоби було про неї чути, в кожній справі й за кожним разом. Наше громадське життя дуже складне, як і в інших народів в Америці, що ще здебільша уважають себе іміґрантами. Всі ми відчуваємо, що це життя перетворюється, набирає нових форм, і то по нашій волі чи неволі. А в тім перетворенню зачинає відгравати поважну ролю цілком новий елемент між нами, а це той, що вже тут родився. Той елемент зачинає вже бути поважним орґанізаційним громадським чинником, з яким ми на досить добрій стопі. Чому? Бо ми даємо молоді цілком вільну руку в шуканні шляхів, як зацікавити нашу молодь українською ідеєю й українським життям. Ми не то що не накидаємося їй з нашим способом підходу до ріжних громадських справ, але самі запрошуємо її до нас на те, щоб вона мала змогу тут перед нами нас критикувати і ставити від себе нові проєкти і вимоги. Вже **тому десять років** виступали на нащих конґресах представники **молодого покоління,** яких ми запросили на те, щоб їм прилюдно заявити, що для нас найважнішою справою є те, щоби пхнути нашу молодь до активности в нашім національнім житті. Від того часу на кожнім конґресі Обєднання була завжди заступлена провідна частина молоді, що виступала з рефератами. І так буде й цього конґресу. Позатим можу ствердити, що шлях, яким ступає та молодь, що є в орґанізаційних рамках **Ліґи Української Молоді Північної Америки,** є шляхом, який вказували ті резолюції, що були ухвалювані давніми роками на наших конґресах у справі орґанізації молоді. В справі обєднання молоді заняло Обєднання таке становище: „Не даймо людям, що не мають ніякого глибокого розуміння проблеми нашої молоді в Америці, вводити хаос у життя нового покоління".

Якщо хочемо мати українське нове покоління в Америці, то не зачинаймо підходити до нашої молоді в такий спосіб, щоб її опанувати релігійно й політично, а в першу черґу старaймося про те, щоб вона набрала українського світогляду та правдивої любови до українства, а це неможливе без придбання примітивних відомостей з українознавства. Ось таке було становище Обєднання і в такий спосіб воно дораджувало нашому громадянству підходити до розвязки проблеми нашої молоді.

І про ці справи буде реферат, тому обмежуся тут тільки до сказаного. І додам, що в подібний спосіб порушували ми на попередніх конґресах ще і справу створення Орґанізації Українських Професіоналістів, з якою одначе покищо не везе.

Ще є одна дуже, дуже важна справа, про яку також не багато чути з боку Обєднання. Є нею справа революційної боротьби. Річ ясна, що коли говоримо про цю справу, то не маємо тут на думці ріжних відозв чи протестаційних акцій, звязаних з обороною Рідного Краю і його геройських, революційних постатей, що їх намагаються плямити не тільки окупанти, але й їхні аґенти, таки наші власні яничари. Ні навіть не маємо тут на думці нашої національної ідеольоґії. Бо позатим усім є ще ціла низка скомплікованих проблем, про котрі треба ґоворoти, а про котрі теж не пишеться, а можливо й звітів прилюдних не дається. Мабуть кожному ясне, що нас обходить усе те, що діється по всіх тих наших орґанізаціях, що ведуть спільну з нами працю і держать спільний націоналістичний фронт. Кожна спроба, з якого боку вона не походилаб, потрясти цими орґанізаціями чи тими, що їх ведуть, вважалася нами роботою руїнницькою. Отаманщина, якими гарними мотивами вона себе не прикривалаб, є нищенням орґанізаційного дорібку нашої орґанізації, є нищенням авторитету й анархізуванням нашого життя. Так ми гляділи з Обєднання на ці елементи, що намагалися чи далі намагаються творити в Америці два українські національні табори, що бажалиб з одного, націоналістично й революційно настроєного елементу, творити два. Сюди належить теж і та **кампанія, яку повела Орґанізація Чорноморських Січей** не тільки проти О.Д.В.У., але теж і проти Обєднання, закидуючи йому неправильности в грошевих висилках чи звітах. На ці останні калюмнії, повторені теж і в „Народній Волі", буде відповідь у звіті фінансового секретаря. Я тільки піднесу, що можливо дехто й дивувався, що Обєднання не відповідало прилюдно на ці калюмнії. Отже ми над цею руїнницькою роботою невідповідальних одиниць добре застановлялися. А не зверталися в цих справах до громадянства тільки тому, що ми є переконані, що ведемо працю чесно й совісно, та що ніхто з громадянства не вимагав від нас вияснення. І тому ми не хотіли прямо себе осмішувати тим, що будемо відповідати на закиди одиниць, що є поза рамками нашого орґанізаційного життя.

Ще зазначу, що наш загал уже нераз заманіфестував виразно, що визнає національно-політичну плятформу Обєднання та вважає Обєднання виразником волі зорганізованих і національно думаючих, а демократично настроєних американських українців. Для Обєднання є важним зміст праці й важною є та етика і та мораль, якої придержуються ті, що стоять про нім, себто при національнім таборі. Ми в Америці стоїмо вже віддавна на тім, що ми тут творимо своє власне автономне життя, яке самі ведемо при помочі того проводу, який самі вибираємо й контролюємо й за який відповідаємо. Це становище Обєднання зістало виразно означене на останніх річних нарадах Виконного Комітету Обєднання. Та це не значить, що Обєднання хоче себе відмежувати від Рідного Краю чи тих ідей, якими цей Край живе й за які там наш нарід терпить. Навпаки, ми думаємо, що йдучи нашим способом, ми не будемо втягнені на великі розміри в краєві непорозуміння і тертя, які вже тепер є для молодшої ґенерації в Америці цілком незрозумілими, а зате будемо могти дати молоді образ краю **у його геройській поставі й у його культурних змаганнях до піднесення нашої нації й виборення їй свободи.**

Те останнє є для нас найважніше. І звідси наше становище, коли мова про останні три роки праці Обєднання. Зазначую ще раз, що це становище подиктоване **практикою життя,** бажанням перейти від фраз до реальної праці, як теж **журбою за нашу будучність в Америці.** Ця журба заставила нас теж отверто виявити, що ми готові кожної хвилі станути до співпраці з іншими орґанізаціями в ріжних культурних ділянках, вважаючи порозуміння щодо такої співпраці пожаданим, можливим, корисним і конечним. А якщо на тім полі нема успіхів, то вини треба шукати деінде, а не в Обєднанню. Тим треба пояснити і те, що так мало є практичної користи і з тих думок, які були піднесені на минулих конґресах, а зокрема на останнім конґресі Обєднання, з боку нашої молоді в справі поліпшення української школи в Америці. І тут треба буде нам вийти на інший шлях і старатися на інший лад зарадити тим недомаганням, що в нас існують через невідрадне положення української шкільної справи.

IV.

На кінець згадаю за справу, яка для нас найважніша й найдорожча: за **Рідний Край.** Як знаємо, на минулім конґресі Обєднання були виголошені довгі й дуже основні ферерати про положення українського народу під займанщинами. Всі вони були потім передруковані в „Свободі". Та всі ті справи були назагал відомі. Вони не викликували ніякої виміни думок, бо, як відомо, супроти Рідного Краю, його положення, і його політики, ми маємо вироблені погляди, а **нема** ніяких особливих причин, щоб їх зміняти. Супроти цього, що й тепер ситуація на рідних землях не змінена, не вважали ми доцільним виступати на цім конґресі з повторенням того, що ми вже нераз чули і про що нам доносить раз-у-раз наша преса. А крім цього наше становище щодо цеї справи буде виявлене у відповідних політичних резолюціях, що будуть предложені конґресові до ухвалення, а які будуть властиво висловом тих переконань, що їх придержувалося Обєднання в часі й тих останніх трьох років своєї служби Рідному Краєві. Додати можу хіба таке, що спроба дійти до якогось порозуміння з польським урядом, яку повело на українських землях під Польщею У.Н.Д.О., дала новий наглядний доказ цього, що з **Польщею годі говорити на розум** навіть тим, що готові їй льояльно служити, не відрікаючись українського імени. Як відомо, Обєднання дало вислів цьому вже тоді, як тільки заносилося на таку польсько-українську „угоду". Ми теж передбачали тоді й ту велику моральну шкоду, яку наносимо українській справі такими „угодами" з Польщею, коли стягаємо цей конфлікт з міжнароднього стола і переміняємо його на внутрішню справу польської держави. Отсей українсько-польський конфлікт був найслабшою точкою Польщі, коли йде про те, щоб її визнавали в світі за сильну, сконсолідовану державу. Цю точку слабости усунула Польща тепер хитрістю, втягнувши провід найбільшої щодо числа леґальної української партії в так звану „польсько-українську угоду". Цею „угодою" Польща обдурила український нарід, таксамо, як це бувало з подібними випадками у минувшині. А крім цього зискала тут на американськім континенті те, що, як стверджують польські ґазети, отсе перший раз зачали появлятися в американській пресі статті, в яких зачали глядіти на Польщу як на чинник, міродатний в европейській політиці.

Ще зазначу, що коли мова про **Велику Україну,** то Обєднання не займало ніякого становища супроти політики т. зв. „українського" уряду в Україні під Советами з тої простої причини, що там такого уряду нема; є тільки наказні Москвою урядовці, які виконують сліпо диктат Москви. І тому всі наші протести звертали ми на властиву адресу, себто в сторону червоної Москви.

Ми мали ще на думці розпочати кампанію в обороні прав **Закарпаття,** що тепер опинилося під Чехословаччиною, але здержалися з тим до цього конґресу. Ми знаємо, що Закарпаття готово відограти важну ролю в будучім европейськім конфлікті вже навіть під оглядом стратеґічним. Його втягають у воєнні пляни як Совети так і Німеччина, що задумують воювати за те, хто з них має дерти шкіру з України. Конґрес матиме тепер нагоду заняти становище до цих важних справ, бо хвиля грізна, і нам треба вже тепер ясно знати, куди нам іти і що тут робити, якби вибухнула війна в Европі, в якій німці пішли би проти Советів, зглядно на Україну, як це заповідає Гітлер у своїй книжці *„Моя боротьба"*, що, як відомо, являється тепер націстичним евангелієм.

Певно, що булоб найкраще, якби такі справи був вирішив **Всеукраїнський Конґрес,** про який була мова на минулім конґресі Обєднання. Як відомо, Обєднання заявилося тоді за те, що Всеукраїнський Конґрес є пожаданим тільки тоді, коли буде певність, що, обговорюючи політичні справи, він заявиться виразно, отверто й без застережень проти окупації українських земель, а за злуку всіх українських земель в одну українську тержаву. Та на відбуття Всеукраїнського Конґресу вигляди слабі, а вже майже ніякі вигляди на такий Конґрес, який станув би на вище згаданій політично-національній і соборницькій плятформі. Ось і таким важним є тепер політичне становище української іміґрації в Америці, як тої, що може свобідно зібратися і свобідно висказати правдиву волю українського народу.

Закінчу тим, що як попередно так і в останніх трьох роках ми визнавали орієнтацію **на власні сили українського народу.** І тому стояли за те, що провід нації має звернути націю в сторону реальної праці над скріпленням нашої моральної, духової й матеріяльної сили як передумови сили політичної. Та ця праця не має нічого спільного з торгами за дрібні концесії, добувані приниженням престіжу нації й тої геройської боротьби, яку ведуть ті, що переконані, що **підготова українських мас до будучого революційного зриву** це найдоцільніший шлях до нашого національного визволення.

(Кінець).

Улас Самчук.

ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ

Друга частина „ВОЛИНІ".

Передрук заборонюється. — Авторські права застережені.

(99)

Настала нова влада. Дивний і незрозумілий настрій. Ніхто не хоче вірити, що це вже не „петлюрівці" і не „большевики", не „наші", а чужі. Бо всі, що були до цього часу, були „свої". Одних хотіли одні, других — другі, але все таки якось зрозуміліше було. Декому здавалось, що от побються одні з другими, якось помиряться і стане знов Росія, або Україна. Так і говорили: — Чорт їх знае... І за що вони ото бються? І ті за землю, і ті за землю. І ті за народ, і ті за народ. Большевики за „комунію" петлюрівці проти комунії. Ну, так просто: хоч ти комунію — йди в комунію. Хто не бажае — будь сам собою, сиди і працюй. Ех, народ, народ! Бються, бються, а тут, дивись, хтось чужий користае...

— Бо нема настоящого сознанія! — певно добавляе якийнебудь Семен. Кеб то один з другим повоював чотири годи як я на настоящій позиції в окопах — не захотів би більше по світі шлятися і підстрілювать один другого.

— Но... А дивіться он поляки... Хто про них колись путне слово чув? Тільки лаялись. А вони он військо яке зігнали. Що? Скажете, не військо?... От прийшли, заняли і все... Поїхав я ото до Кремянця... Тільки й чуєш: цо та цо... Всі тобі цокають. Жиди тобі — не пізнаєш. Всі вивернулись... Чую один: пане! Купце чапке...

— Ідзь, пся крев! — каже йому той... Вже, чуєте, мацеювок нашив і продае... А щож. І вивіски скрізь не наші. Не розбереш ні слова.

— Ет! І ці довго не всидять. Поженуть! — заявляє якийсь скептик, не думаючи над тим, хто пожене і як пожене. Хтось зявиться і пожене. Чиж мало їх, всяких вояків наплодилося.

Минають дні за днями. Минули жнива. Зібрали жита, пшениці, вівси. Підступає обережно осінь. Дні соняшні, мелянхолійні. По стернях стеляться струни бабиного літа і, здається, хтось виграє на них ту саму жовту, шелестючу пісню, подібну на золотий спадаючий листок клену, на вигляд безсмертників, на горіючі барви настурції.

На полях виорюють бараболі. Горять вогнища.

Дим піднімається догори, або клубато котиться землею. У ніздрі тиснеться запах згорілого бараболиння. Чути пісню. Це безперечно виспівує Кузьмова Христя. То в неї такий теплий, ніби гармонія, голос. Це ніхто інший. Вона любить працювати і співати одну з любих своїх пісень, яких знає безліч. Вона вже давно дівочиться. Ходить, як дівка, сміється, як дівка, навіть воду на коромислі, повні відра, носить, хоч стан, мов в оси, тоненький і гнучкий.

Всі працюють у ці дні. Ступає повна осінь над землею. Ступають рілею мужицькі ноги. Сіють і, сходить озимина.

Матвій з Володьком і цілою родиною також у праці. Ось уже час Володькові до школи йти, але чутка прийшла, що цього року школа пізніше почнеться. Міжтим ось бараболю виберуть, досіють і піде.

У цій тиші, в музиці осени, в запаху бараболяного згару чаїться нове горе.

Одного дня — туди десь у сторону Людвищ зотарахкотіли зненацька кулемети. Матвій з Володьком були саме на полі і переорювали бараболисько. За тиждень Володько має відійти до Дерманя...

З Жолобок навзаводи пре якась підвода. На возі видно чоловіка з рушницею. Зрівнявшися з Матвієм, він розмахує рукою, показує на село і гукае:

— Гей! До села! Повстання!...

І не зупиняючись, женеться далі. В селі того вечора зібрався сход. Почали радити, кричати. Хтось говорив палку промову... Всі, мовляв, повстають. Людвищі, Жолобки, Тигильківці. Всі, як один. Он на Ляхівцях забили трьох жандармів...

Але Тилявка вагається. Одні — за, другі — проти. Перемогли другі. Аґітатори поїхали. На другий день рано з південного сходу почули гарматне бовхання. Хто і на кого стріляє, не відомо. Донеслися чутки, що то бій з повстанцями. У Шумську на греблі засіли кілька хлопців з кулеметами, які випустили кілька стрічок по „галечиках", що саме входили до містечка. Але зле. Не видержали. Ті засіли і випалили кілька сальв з рушниць. Хлопці втекли.

У Людвищах ніби гурт хлопців з рушницями напав на відділ війська. Кількох підстрілили. Військо втекло. Що буде далі, невідомо. Всі чекають і сподіваються, що прийдуть петлюрівці. Кажуть, вони десь там за Ямполем.

Минає ще одна напружена ніч. У деяких місцях чути стрілянину. Ранок приніс уже перші наслідки. Над тим місцем, де стоїть село Людвищі, зненацька починають здійматися тяжкі чорні хмари. Час від часу чути рушничні стріли.

До Тилявки прибігли перші втікачі.

— Палять! Біда! Ховайте нас! Рятуйте нас!.. Пропали ми!...

— В ліс! В хащі!

А димові хмари все ростуть, піднімаються, сягають сонця і закривають його. Робиться моторошно. Зза пригірка і садів виривається вогонь. Небо подібне на розжарений метал. Вряди-годи виривається від землі і бє в височінь новий стовп вогню. Зявляється, з початку легкий, далі все сильніший і сильніший вітер. Димові хмари колотяться, розтягаються і, розчепірившu дико довжезні кострубаті крила, летять на схід.

Здається, в тому місці провалилася земля і ввесь вогонь її нутра вирвався наверх. Шириться навкруги гострий запах згару. Гора, ліс, сади, верхи смерек окутуються димом. По стерні стеляться кусники чорної ватри.

Всі люди навкруги лишили свої хати, свою працю. Людвиськими полями біжать якісь люди, добігають до долини і зникають. У Тилявці ширяться чутки, що по Людвищах те саме чекає Жолобки, Тигильківці, Рохманів і Тилявку.

Матвій кинув працю на полі, пішов на подвіря і почав швидко зносити до льоху все, що було можна. Лантухи з борошном, одіж, посуд. Настя винесла з хати майже все, навіть образи. Коні й корови Володько з Катериною пігнали в ліс.

(Дальше буде).

Кужільняк стрінув на вулиці Гаптяка. Гаптяк виглядає жалюгідно, під правим оком великий синець, на чолі величезний ґудз.

— А вам хто так доїхав?

— Гм... як це вам сказати? Чи ви знаете тую білявку Олену, якої чоловік виїхав до старого краю?

— Знаю.

— Отже він зовсім не виїхав до старого краю!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПАМЯТІ МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА.

В осени ц. р. буде сто два роки, коли у Львові, в катедрі св. Юра, висказав першу проповідь українською мовою молодий богослов Маркіян Шашкевич. Покійний Маркіян родився 1811 р. в Підлисю, повіт Золочів. Помер 1843 року.

Свій молодечий вік пережив у Підлисю, про яке зложив кілька поезій. Нині на підлисецькій Білій Горі пишається величавий памятник, здвигнений перед війною вдячними українцями галицької землі. Що року на тій горі осінною порою влаштовують свято Маркіяна, як першого пробудника рідного слова на західньо-українських землях.

Рівночасно в цім році минає сто літ від появи його творів, виданих на Угорщині живою українською мовою, під заголовком „Русалка Дністрова". Булоб дуже добре, щоб цю річницю українські громадяни цього року вшанували святами та академіями з відповідними рефератами, й нагадали собі ті часи, коли то треба було нищити серед нас самих нехіть до рідної мови, а також згадали про того, що поламав усі рабські тодішні звички й наперекір ворогам, чужим та своїм, виголосив першу проповідь українською мовою.

Ці академії не повинні мати строго релігійного чи партійного забарвлення. В „Русалці Дністровій" нема нічого про „католиків", чи „православних". А поезії Маркіяна є дорогі для українців ріжних релігійних чи політичних поглядів. Тому і ці академії не повинні бути використовувані для якоїсь релігійної чи партійної пропаганди.

Суспільний розвиток залежить не лиш від тої мудрости і від тих ідей, які нарід творить нині, але ще більше від тої мудрости, що її створив раніше. Ми нині живемо славною минувшиною, традицією, а наступні покоління правдоподібно будуть жити тими цінностями, що ми їх нині створимо. Тому саме ми повинні час до часу занурятися в нашу минувшину й ушанувати тих, що начеркували для нашї шляхи.

В. Чучман,
Амстердам, Н. Й.

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА

Нова радість стала, яка не бувала:
В Україні звізда ясна
Блеском засіяла.

Люди за звіздою спішать, мов три [цари,
Душу й тіло для Вкраїни
Віддають на дари.

А Ірод лукавий способів шукає,
Повнолітніх, не дволітніх,
Мучить, убиває.

Ми, що тут за морем, спішім за зві- [здою
Там у рідну Україну
Ідім з колядою.

Нехай Ірод знає, з ким до діла має,
Він за кривду людей бідних
Ще попамятає!

Нова радість стала, яка не бувала:
Бідним людям своїм блеском
Дорогу вказала.

Люди збираються, спішать за звіздою
Тай співають „Ще не вмерла"
Й ідуть з колядою.

Катерина Сарабун.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Вільна Україна, від. 152, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в середу, 13. січня, в год. 8-мій ввечір, в гали церковній, 37 Мортон ул. Просимо всіх членів прийти. — С. Присяжний, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 372, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 15. січня, в годині 7-мій ввечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо буде справоздання за 1936 рік. — В. Ярема, предс.; М. Дубас, кас.; Д. Семенюк, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Сестр. Любов, від. 37, повідомляє всіх своїх членниць, що місячні збори відбудуться в пятницю, 15. січня, в годині 7-мій ввечір, в У. Н. Домі. Обовязком кожної членниці є прийти на ті збори бо є важна справа. Цього місяця маємо вибрати делегатку на конвенцію У. Н. С. Тому уряд просить щераз всіх членниць прийти на означений час. — А. Погранична, предс.; А. Огар, кас.; Е. Кардаш, секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Відчит проф. Грановського.

В неділю, 3. січня ц. р., д-р А. Грановський, професор університету Мінесота, виголосив у Ню Йорку, в Народньому Домі при 6-тій вул., відчит на тему „Нації завдання в Америці супроти рідного краю". Відчит був влаштований заходами Окружної Управи ОДВУ в Ню Йорку. Як відомо, проф. Грановський є головою Організації Державного Відродження України. На відчит прибуло біля 400 людей, серед них чимало молоді.

Бесідник говорив половину по українськи, а половину по англійськи. У своїм відчиті проф. Грановський проаналізував психіку українського народу й сказав, що з причини довговікового поневолення є в ній іще багато рабських елементів. Найважнішими хибами українського характеру є це, що український загал не вміє шанувати своїх провідників. Він часто обкидає болотом своїх провідників, зневажає їх, забуваючи, що, зневажаючи честь своїх провідників, він зневажає тимсамим честь цілої суспільности. Другою хибою українського характеру є це, що забагато людей пнеться в провідники, забуваючи, що щоби бути добрим провідником, треба наперед бути добрим рядовим членом. Щоб уміти приказувати, треба вміти наперед добре слухати інших. Третьою основною хибою нашої суспільности є, що вона занадто кохається в балаканю. А балакання це непотрібна витрата енергії, яку можна було зужити на якесь діло. Люди, що дуже багато балакають, звичайно мало роблять. Бо вони задоволяються тим, що вже виговорилися. Люди діла, люди чину, які справді хочуть чогось довершити, є звичайно скупі на слова. Тому наша суспільність повинна також вилікуватися зі своєї поганої звички багато говорити, а повинна братися більше за діло.

Бесідник далі говорив, що багато з нашої молоді переберає хиби своїх батьків. Це не добре явище. Молодь повинна перебирати від старших їх добрі прикмети, а саме жертвенність старших та їх любов до українських справ, зате повинна вистерігатися лихих прикмет. Засадничо, говорив бесідник, наша тутешня молодь є добра і з неї можна зробити добрих громадян, що станутъ корисними для Америки і для України. Але старші мусять підійти до української молоді зі зрозумінням її душі, яка формувалася серед інших обставин, ніж душа старшого покоління. Проф. Грановський закликав українську молодь, щоб вона стряслася з почуття нижчости, щоб вона мала здорову амбіцію добитися до найвищих позицій у суспільному житті. Щоб це осягнути, молодь мусить бути витревала і мати одну, ясну ціль у життю. Мати ясну, вироблену ціль, казав бесідник, не дуже важна річ.

У відношенню до українських визвольних змагань бесідник накликав молодь, щоб вона брала у цих змаганнях активну участь. Ми не є перші, ні мабуть останні, говорив він, що повинні помагати рідному краєві у його визвольних змаганнях. Передтим помагали своїм братам ірляндці, поляки, чехи, литовці. Багато з них ще й нині помагають матерної країні, хоча цей край вже відзискав свою свободу.

Після цього цікавого і глибокого змістом відчиту розвинулася широка дискусія, в якій брали живу участь не лиш представники старшого громадянства, але й молодого.

Учасник.

АЛЕНТАВН, ПА.

Посвячення прапорів. — Відчит проф. Олександра Грановського.

Довго лишиться в нашій памяті день 27. грудня 1936 р., бо того дня ми святкували Свято Посвячення Прапорів: українського й американського. Церемонію посвячення доверщив о. Д. Сенета, причім сказав проповідь про значіння прапорів взагалі, а про значіння українського прапора як символу нашої державности спеціяльно. Підчас посвячення переведено збірку на покриття коштів закупна прапорів і на улаштування Свята. Не буду тут вичисляти поодиноких жертводавців, бо їх імена були читані в церкві, лиш скажу, що надвишку з тих складок у сумі $30 вислано до Централі ОДВУ на визвольну боротьбу.

Користаючи з поїздки проф. О. Грановського на Зїзд Американського Союзу для Розвитку Наук до Атлантик Ситі, Н. Дж., запрошено його, щоби по дорозі вступив до Алентавн.

Програма Свята була досить обширна, яка складалася з концерту, українських танців і промов. Свято відкрив вступним словом о. Д. Сенета. Пані Стефанія Галичин з Джерзі Сити мала відчит про історію українського прапора. Опісля проф. О. Неприцький-Грановський у півтора - годинній промові дав доклад про змагання українців до своєї державности. Приявні на галі вислухали рефератів з великим зацікавленням. Особливо молодіж, котра є зорганізована в товариство МУН, вислухала з великою увагою проф. Грановського, коли говорив до неї англійською мовою.

При кінці гр. Вол. Череватюк, заст. голови ОДВУ, пояснив кандидатам на членів ОДВУ їх обовязки і працю для українського народу. Потім проф. Грановський, голова ОДВУ, перевів присягу і доручив кожному членові відзнаку Тризуб як символ України. До присяги приступили 3 члени ОДВУ, 20 членів МУН і 15 членниць УЧХ. Алентавн начисляє тепер кругло 100 націоналістичних членів.

Гром. Василь Гришко в імені Комітету Свята подякував шановним прелегентам за їх виклади; о. Д. Сенеті за церемонію посвячення прапорів; дякоучителеві І. Заворському і хорові ім. Лисенка за дібрані пісні; танцюристам за розвеселення публики своїми танцями і приявним громадянам за участь у Святі. Відспіванням гимну „Ще не вмерла Україна" закінчено програму.

Присутній.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Вибір Центрального Комітету.

Дня 1. січня ц. р. зійшлися всі урядники, старі й нововибрані, українських національних товариств міста Вунсакет, щоб наново вибрати центральний комітет, який упродовж року займався ріжними громадськими справами, нараджуваючися, як помагати рідному краєві та як вести льокальну працю. Від товариства Січ прибув І. Околіта, від православної церкви І. Стрик, від товариства ім. І. Франка Й. Галоншка, від ОДВУ М. Чагарин, від клюбу молодців В. Дудун, від сестрицтва Т. Паньків, від Союзу Українок М. Липська, від дівчат Дочки України Анна Підгородецька. На тих зборах вибрали уряд: І. Околіта, предсідник; Йосиф Галоншка, кас.; М. Чагарин, секретар. Ці зборя нараджувалися над колядою. Порішено йти колядувати 15 і 16. січня ц. р.

Комітет.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Товариські сходини.

Коли в товаристві працюють люди ріжних політичних і релігійних поглядів, то, розуміється, що не може бути без того, щоб на адресу противника не впало якесь немиле слово. З того часто виходять поважні наслідки. Часто буває й таке, що коли чоловік зрозуміє мотиви свого суперника, то й сам стане його прихильником.

Щоб дати змогу своїм членам більше зрозуміти один одного та затіснити ті дружні зносини, які досі між ними панують, Українська Центральна Рада в Нюарку влаштувала 13 грудня 1936 р. в галі під ч. 49 Бікон стр. „Вечір товариських сходин". Той вечір оправдав себе в цілости, бо кожний з присутніх відчував ту щирість цілої групи, що почувала себе як одна велика рідня.

При смачній перекусці та веселій гутірці не забуто також і про Рідну Школу в старім краю і на поклик предсідника Ковальчука переведено збірку, з якої по відтягненню коштів перекуски чистий дохід у сумі $12 переслано через Обеднання на Рідну Школу. Жертвували: В. Ткач $1.50; по $1: О. Паньків, Ф. Салюк, О. Шумський, проп. О. Куман, П. Ковальчук, адв. В. Кузьма, М. Воробець, І. Ухман, І. Тарнавський, Н. Яцентий, Т. Рудий, О. Онищук, І. Пасічник, пані Рудава, пані Підлуська; по 50 ц.: пані Шумська, Воробець, Ковальчук. Разом зібрано $18. Розхід $6. Чистий прихід $12.

Омелян Онищук.

Допитався.

Господар везе з ліса дрова. Надходить його знайомий і питае: „А що такого везете?" „Та солому", відповів запитаний. „Солому?" — здивувався знайомий. „Та цеж дрова". „А вжеж, що дрова", відповів господар. „Ви це добре знаєте, але на якого біса питаєтесь!"

НАРОДНІЙ ДАР КОШИЦЕВІ.

Жертви прислали: Хор ім. Маркіяна Шашкевича, Френкфорд, Філядельфія; Товариство ім. Богдана Хмельницького, Нюарк, Н. Дж.; Володимир Ґіба, Нюарк, Н. Дж.; Впр. о. В. Гривнак, Сейнт Клер, Па.; Бр. Пресв. Тройці, Нюарк, Н. Дж.; К. Перестюк, Нюарк, Н. Дж.; П. О. Химій, Нюарк, Н. Дж.; Бр. св. Петра й Павла, Бриджтон, Н. Дж.; Т. Чемерис, Филаделфія, Па.; І. Борисевич, Філядельфія, Па.; о. В. Лотович, Джерзи Сити, Н. Дж.; Укр. Гр. Кат. Церква, Джерзи Сити, Н. Дж.; Сестрицтво Пр. Діви, Джерзи Сити, Н. Дж.; о. Л. Чапельський, Стемфорд, Конн.; о. А. Ротко, Ансонія, Конн.; Укр. Гр. Кат. Парохія, Елізабет, Н. Дж.; о. Й. Чаплинський, Елізабет, Н. Дж.; Товариство Співацьке Боян, Елізабет, Н. Дж.; Тов. ім. С. С. Ортинського, Елізабет, Н. Дж.; В. Левчик, Елізабет, Н. Дж.; учитель М. Ядловський, Елізабет, Н. Дж.; В. Ґарбовський, Елізабет, Н. Дж.; А. Сміт, Елізабет, Н. Дж.; М. Романович, Елізабет, Н. Дж.; А. Кучма, Елізабет, Н. Дж.; Бр. св. Юрія, Ансонія, Конн.; С. Рудий, Нюарк, Н. Дж.; М. Шумейко, Нюарк, Н. Дж.; М. Гайворонський, Ню Йорк, Н. Й.; Бр. св. Димитрія, Клівленд, Огайо; Бр. св. Кирила й Методія, Бервик, Па.; В. Лазута, Ню Йорк, Н. Й.; Бр. св. Димитрія, Бруклин, Н. Й.; Бр. св. Василія, Трентон, Н. Дж.; Бр. св. Йосафата, Вотервліт, Н. Й.; О. Шаповал, Шікаґо, Ілл.; Тов. Боян, Рочестер, Н. Й.; Бр. св. Петра й Павла, Стемфорд, Конн.; о. М. Волощук, Джанставн, Па.; Бр. св. Василія, Філядельфія, Па.; К. Орлик, Дітройт, Міш.; Церква св. Юрія, Ню Йорк, Н. Й.; о. П. Понятишин, Ню Йорк, Н. Й.; П. Стадник, Трентон, Н. Дж.; Д-р М. Сіменс, Шікаґо, Ілл.; Спів. Товариство Бандурист, Пітсбурґ, Па.; М. С. Рембель, Бруклин, Н. Й.; Тов. Боян, Вінніпеґ, Канада; П. Задорецький, Ню Йорк, Н. Й.; М. Дарчук, Ню Йорк, Н. Й.; Товариство Боян, Обурн, Н. Й.; Сестр. Українських Жінок, Шікаґо, Ілл.; А. Когут, Клівленд, Огайо; Церква св. Михаїла, Йонкерс, Н. Й.; Тов. Подільська Січ, Йонкерс, Н. Й.; Д-р Й. Туліґлович, Нюарк, Н. Дж.; Г. Дідоха, Нюарк, Н. Дж.; І. Лисак, Нюарк, Н. Дж.; Бр. св. Михаїла, Ґленвуд, Па.; Ю. Маслей, Шікаґо, Ілл.; Хор церковний, Олифант, Па.; Церква св. Кирила й Методія, Олифант, Па.; о. І. Ортинський, Олифант, Па.; Сорочинський, Олифант, Па.; Бр. св. Василія Великого, Мікізракс, Па.; Бр. св. Николая, Дембери, Конн.; о. В. Мереньків, Клівленд, О.; Михайло Чорків, Рочестер, Н. Й.; Бр. св. Арх. Михаїла, Елмайра Гайтс, Н. Й.; С. Вавер, Елмайра Гайтс, Н. Й.; І. Масьпан, Елмайра, Н. Й.; З. Чорний, Елмайра Гайтс, Н. Й.; В. Пасельський, Елмайра Гайтс, Н. Й.; Д. Мисник, Елмайра Гайтс, Н. Й.; Й. Хамула; Елмайра, Гайтс, Н. Й.; М. Ментух, Елмайра Гайтс, Н. Й.; В. Співак, Елмайра Гайтс, Н. Й.; М. Дудор, Елмайра Гайтс, Н. Й.; Т. Харчишин, Елмайра Гайтс, Н. Й.; М. Симотюк, Мінеаполис, Мінн.; Українська Громада, п. В. Чучман, Амстердам, Н. Й.; Українська Католицька Церква, Нюарк, Н. Дж.; о. М. Данилович, Нюарк, Н. Дж.; Бр. св. Юрія, Вілліямставн, Н. Дж., Співацький Аматорський Кружок ім. М. Шашкевича, Торонто, Канада; М. Сурмач, Ню Йорк, Н. Й.

Посилайте дари на адресу:
THEO. KASKIW,
600 High St., Newark, N. J.

Господиня (до наймички): — Ганю, коли ще раз так недбало попрятаєш, буду мусіти оглянутися за іншою дівчиною.

Наймичка: — А то дуже добре, прошу пані, тут і так досить роботи для двох!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

БАЛТІМОР, МД.

Замісць святочних побажань.

Гром. М. Т. Дмитрів переслав з нагоди Різдва до Обеднання $5, а то по $2 на Рідну Школу і інвалідів, а $1 на політичних вязнів.

ГУДСОН, Н. Й.

На інвалідів.

З концерту, влаштованого нашою парохією при допомозі о. О. Пристая, вислано до Обеднання $12 з призначенням на інвалідів у краю.

Церковний Комітет.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

На Рідну Школу й інвалідів.

Тов. ім. Дмитра Вітовського, від. 301 У. Н. Союзу, ухвалило на своїх річних зборах виасиґнувати з товариської каси $10, призначуючи по $5 на Рідну Школу й інвалідів. Гроші переслано через Обеднання.

Н. Николишин, секр.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ.

На народні цілі від Союзового товариства.

Товариство ім. Івана Франка, від. 93 У. Н. Союзу, виасиґнувало на річних зборах зі своєї каси $30, призначуючи їх по половині на Рідну Школу й інвалідів Української Армії. Гроші вислано до краю через Обеднання.

П. Бенковський, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Із стрілецьких хрестин на інвалідів і визвольну боротьбу.

З нагоди хрещення малої Мирослави, дочки п. Гриця і Катерини Білецьких, зібралося в його домі маленьке товариство знайомих і бувших стрільців У. Г. А., які по церковному торжестві тайни хрещення славили приняття нової членки української кольонії в Шікаґо. Громадяни Білецькі є знаною стрілецькою і національною родиною в Шікаґо, тому то й хрестини відбулися по давньому народньому звичаю. І як звичайно в українців буває, були й промови, а кум Петро Костирка держав порядок.

Вкінці д-р О. Сушко завізвав присутніх зложити дар на інвалідів і визвольну боротьбу, щоб у цей спосіб гарно відсвяткувати хрестини.

На його заклик зложили: пані Павлина Щетковська $2; по $1: д-р О. Сушко, о. д-р О. Ковальський, Г. Ничай, І. Кравс, С. Білецький, Я. Медзак, Г. Білецький, П. Костирка, І. Побуцький і С. Куропась. Разом $12. Гроші вислано через Обеднання по половині на визвольну боротьбу й інвалідів.

Степан Куропась.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Збірка на читальню „Просвіти" в Сернках Долішних.

Виділ читальні „Просвіти" в селі Сернках Долішних, рогатинського повіту, подає до відома, що через руки односельчанина Олекси Коцопія, що мешкає тепер у Рачестері, Н. Й., отримав жертви і спис жертводавців, які зложили дари для читальні „Просвіти" в Сернках. Жертвували такі громадяни: Михайло Костів $5; по $1: Й. Колковський, Анна Васьків, Анна Крива, І. Костів, О. Голод, М. Завацький. Виділ читальні складає жертводавцям щиру подяку. За виділ підписали: П. Гриньків, голова; І. Байцар, секр.

ФОРЕСТ ГІЛС, Н. Й.

На Музей.

Гром. Михайло Гайворонський жертвував та переслав через Обеднання $5 на Музей історичних памяток при Музею Шевченка в Львові.

КОНГРЕС РОЗВАЖАЄ СПРАВУ ФІНАНСУВАННЯ ДОПОМОГОВОЇ ПРАЦІ

Одним з перших питань перед сесіями сімдесятьпятого конгресу це справа продовжування Програми Федеральних Праць. За словами Гері Л. Гопкинса, адміністратора Поступу Праці, установа, котрої він є головою, вже тепер, мовляв, „вишкробує дно відра".

Очевидно, що конгрес буде змушений призначити додаткові фонди, коли WPA має продовжати свою діяльність до 30 червня 1937 року, тобто до кінця фіскального року. Від призначення фондів буде залежати розмір програми допомогових робіт. Це справа, яку конгрес має вирішити.

Хоч остаточне рішення залежить від конгресу, то можна сміло сказати, що перша спонука прийде від президента. Без сумніву, що одним з перших актів президента Рузвелта, коли конгрес збереться, буде передання обом палатам спеціяльного поручення, що вияснюватиме потреби ведення допомогових робіт. Це поручення перше прочитають в палаті послів та ухвалять проект на призначення певної грошевої суми на ту ціль. Потім піде до спеціяльного комітету, котрий може поробити свої завваги, почім вертається перед президію палати. Тоді посли можуть пропонувати такі поправки, які уважатимуть за потрібні. Коли проект перейде, голова палати (спікер) затвердить і вишле до сенату, де буде переходити подібну процедуру. Підписаний віце-президентом, піде до Білого Дому до затвердження президентом.

Програма допомогової праці, котру такий закон може продовжити, це вислід кілька-річних спроб федерального уряду коло заходів для підмоги вбогим робітникам, котрі мусіли опинитись на вдержанню з милостині. Федеральний Закон Негайної Допомоги (ФЕРА) був першою ухвалою конгресу Нового Ладу 1933 року. Через уповажнення негайних видатків з федеральних фондів на цілі безпосередньої допомоги признано, що підмога безробітним це федеральний обовязок. В результаті цей закон існував до весни 1935 року, вдержуючися засобами спеціяльно ухваленими на ту ціль.

Потім, 1935 року, прийшов Закон Апропріяції Негайної Допомоги, котрий розділив відповідальність за розвязку допомогового питання, коли федеральний уряд приняв на себе обовязок занятися здібними до праці людьми, а стейтові та місцеві власти зобовязалися занятись усіми іншими людьми в потребі. Приняття системи, що федеральна поміч для безробітних мала приняти форми звичайних публичних робіт, привело до Екзекутивного Розпорядку з дня 6 травня 1935 року, котрий створив Адміністрацію Поступу Праці (Доблю-Пі-Ей).

Ця установа була призначена для зрушення дармуючих з допомогового списку до праці на проектах показної вартости для громади. На місцях проекти праці вибирають та започатковують тіла, приналі урядовими властями, почавши від Ради Виборців по селах аж до голови стейту. Як поручники проєктів, вони відповідають за них перед народом та федеральним урядом. Ручительне тіло має покрити частину коштів програми праці. Дотепер на ручителів припадало заплатит за виконані програми WPA приблизно 21 відсотків цілого кошту.

Ця лінія нападу на безробіття колись потребувала зрівноваженої посвяти. Тоді бракувало досвіду не було слідів, по котрих можна було б ступати, а проте WPA принесла успіх. На припинюванню її активности в теперішній час можна дивитись з занепокоєнням, але адміністратор Гопкинс запевняє, що „ніхто в потребі не потерпить".

На вічу.

Один із кандидатів на посла у розгарі красномовности сказав:

— Мої противники дають найріжніші обітниці, одначе їх не додержують! Я не даю ніяких обітниць, одначе додержую їх!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 357, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 17. січня, в годині 2-гій пополудні, в домі під ч. 20 Кінг ул. На тих зборах маємо кілька справ до полагодження, як теж будемо вибирати делегата на 19. головну конвенцію У. Н. Союзу. Тому просимо всіх членів і членкиць прийти на час. — Олекса Клапко, пр.; Гнат Твердий, кас.; Андрій Возний, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Сестр. св. Ольги, від. 318, повідомляє всіх своїх членкиць і членів, що річні збори відбудуться 17. січня, в годині 2-гій пополудні, де звичайно. Всі члени обовязково мають прийти; хто не прийде заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. тому, що вже було раз оголошено і збори мали відбутися в грудні, але не відбулися, з причини малого числа членів. — А. Куштай, предс.; Н. Маслюк, кас.; В. Саюк, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, подає до відома, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. січня, в годині 2-гій пополудні. Обовязком кожного члена є прийти на збори та заплатити свою вкладку. Довгуючих членів напоминаємо, щоб залеглі вкладки по можности сплачували. На річних зборах зайшла ухвала, щоби за жадного члена вкладку не вислати. Місячна вкладка за старших так і за дітей має бути заплачена на кождій зборах. Дається до відома тим членам, що не були на річних зборах, що наш відділ зносить уряд касієра, а його місце має заступати предсідник зі секретарем, з причини браку фондів на покриття платні. На 1937 рік вибрано такий уряд: Василь Ракочий, предс.-кас.; Михайло Солджак, заст.; Павло Лагоцький, секр.; Михайло Мельничук, заст.; Василь Гришко, Махарій Гуцайлюк і Микола Михайлишин, контрольори; Іван Кравушина і Йосиф Матковський, надз. хорих; Стефан Махий, капітан; Іван Тхорик, господар.

ВІЛКС-БЕРИ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. січня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Приявність кождого члена і членкиці є конче потрібна. На цих зборах буде вибір делегата на 19-ту конвенцію У. Н. Союзу. Довгуючі члени мають прийти і заплатити свою належитість, бо інакше будуть суспендовані. — Трофим Шпур, предс.; Микола Лаврик, кас.; етро Герман, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 17. січня, в гали церковній, 127 арк ул., точно в годині 1-шій пополудні, тому бажаним є, щоб всі члени прийшли на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісія за минулий рік. Уряд на 1987 рік вибрано такий: Н. Плуговський, предс.; І. Хомета, заст.; Й. Децембер, рек. секр.; М. Сампара, заст.; М. Мурин, фін. секр.; Т. Ковальчук, заст.; І. Ліпцан, кас.; К. Стасюк, заст.; Н. Хабінець, В. Колесняк, Текля Голубович, контр. комісія.; П. Федишин, С. Березіцька, оглядачі хорих на горі міста; І. Чухрей, А. Мурин, оглядачі хорих на Фер Гейвен; І. Мосович, господар галі в часі зборів. Довгуючих членів просимо, щоб цього місяця вирівняли свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Н. Плуговський, предс.; І. Ліпцан, кас.; Joseph December, секр., 667 Grand Ave., New Haven, Conn.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА: Тов. ім. Ів. Франка, від 83, повідомляє, що звичайні збори відбудуться в неділю, 17. січня, в годині 1-шій пополудні, в домі У. А. Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівняти свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — С. Чорномаз, секр.

ҐРІНПОЙНТ, БРКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310, повідомляє, що збори відбудуться 16. січня, в годині 8-ій ввечір, під ч. 724 Ліонард ул. На ці збори повинен прийти кождий член і привести нового члена. Буде цілорічний фінансовий звіт. Новий уряд на 1937 рік вибрано такий: В. Шимко, предс.; О. Рибак, заст.; М. Більський, секр.; В. Венгринович, заст.; С. Пелехатий, кас.; І. Сколоздрич, заст.; В. Тижник, тростіс; В. Свиншин, Д. Багрій, контр. комісія; М. Леньо, М. Беймак, надз. хорих; І. Підкович, госп. галі. Довгуючих членів просимо вирівняти свої залеглости. — М. Більський, предс.; С. елехавий, кас.; М. Більський, секр., 146 India St., Greenpoint, Brooklyn, N. Y.

ВАЛІНГФОРД, КОНН. Подаємо до відома всім членам від. 54, щоб кожний член прийшов на зібрання на день 16. січня, в 7-мій годині ввечір до Гунґеріян Комюніти Гал, Ворд ул., бо маємо важні справи до обговорення. — М. Дмитерко, предс.; І. Вишньовський, кас.; А. Малинчук, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться 17. січня, в годині 3-тій пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори і вислухати звіту контр. комісії і вибрати уряд на 1937 рік. Напоминаємо довгуючих членів, щоб вирівняли свої вкладки, бо в противнім разі ми будемо змушені поступити згідно зо статутом.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє, що на річних зборах 2-го січня вибрано такий уряд на 1937 рік: Павло Стахів, предс.; Григорій Галецький, заст.; Михайло Коваль, фін. секр.; Іван Галецький, заст.; Микола Ідгайний, кас.; Петро Лещух, заст.; Антін Карпович, рек. секр.; Іван Тимців, заст.; Дмитро Шатий, Василь Вересюк, контр. книжок; Микола Козуляк, Петро Мохець, Йосиф Середний, контр. хорих; Михаїл Гаврилович, Іван Солтис, тростіси; Григорій Попи, Трохим Мельник, прапорники. Повідомляємо місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 16. січня, точно в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Приявність кождого члена є конче потрібна. На цих зборах буде вибір делегатів на 19-ту конвенцію У. Н. Союзу. Цього року місячні збори будуть відбуватися в третю суботу кожного місяця. Неприявний на зборах член підлягає карі згідно зо статутом. — Антін Карпович, рек. секр.

ЛИНДЕН, Н. ДЖ. Повідомляємо членів Тов. ім. Івана Франка, від. 306, що звичайні збори відбудуться в суботу, 16. січня, в годині 7:30 ввечір, в домі тов. Стефана Берези, 1314 Розел ул. До уряду на 1937 рік увійшли: Іван Ошуст, предс.; Ксеня Парадівська, кас.; Василь Моссора, секр.; Стефан Береза і Андрій Андрійців, контрольори; Микола Зварун і Андрій Антонів, надз. хорих. — Іван Ошуст, гол.; Ксеня Парадівська, кас.; Василь Моссора, секр.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. Тов. Галицька Січ, від. 207, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 17. січня, зараз по Сл. Божій. На зборах старий уряд здасть своє справоздання цілого року і буде вибір нового уряду на 1937 рік. Обовязком кождого члена є прийти на збори. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглі довги бо більше нема кредиту і будуть суспендовані, коли не будуть сплачувати довгів. Нових членів будемо принимати без вступного і без оплати за лікарські оглядини. — Т. Тимкович, предс.; Ів. Сторожук, кас.; Ол. Сельський, секр.

У крамниці гість оглядає светер.

— Це щира вовна! — захвалює купець.

— Якто? — дивується гість, — таж на причепленій карточці виразно написано „бавовна?"

— То, прошу пана, лише наш трик, щоб ошукати молі.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й.

З уродин на політичних вязнів.

Дня 22. листопаду м. р. зробили членкиці Союзу Українок маленьку несподіванку своїй посестрі пані М. Мельничук, у день її уродин та вечором загостили до її дому, де й почалася маленька забава по знаменитій українській вечері. Голова Союзу Українок, пані Кузів, просила гостей, щоб у честь ювилятки зібрати як памятку кілька долярів на якусь українську добру ціль, яку сама пані Мельничук зазначить. Гості радо зложили $6.50, котру то суму на бажання пані Мельничук призначено на політичних вязнів та вислано до краю через Обєднання.

В. Д.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Для Союзу Українок.

На річних зборах від. 23 Союзу Українок ухвалено прийти з поміччю матерній організації та призначити з каси $25 для централі Союзу Українок у Львові. Гроші вислано через Обєднання. Висилаючи ту жертву, кличемо й інші відділи Союзу Українок, щоб вони також помогли тій цілі. Наш відділ вислав також $10 для сиріт у Філядельфії.

Марія Слупецька, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН І ЛЮДИ-ЛЕОПАРДИ.

(90)

Коли Люлімі приказав Калі Бвані видати своє одобрення на вбиття Олд Таймера, дівчина горячково запротестувала: „Ні, ні. Я цього не можу". Люлімі хитро засміявся. „Не хочеш?" — запитавсь. „Коли так, то ти сама станеш кормом для божка людей леопардів". В той час Олд Таймер нахиливсь до вуха дівчини і щось їй шептав.

„Роби так, як він тобі приказує", говорив він. „Вони вбють мене сяк чи так. Твоє добре серце мене не врятує, тільки занапастить тебе саму. Мені краще буде вмирати, знаючи, що бодай ти лишилася в живих. Продовжуй своє життя можливо якнайдалі. Не виключене, що станеться щось таке, що тебе від цих дикунів урятує".

Дівчина знала, що він має рацію. Всеж таки вона не хотіла давати знаку на його смерть. Щойно коли її гадки повернулись до того, за ким вона прийшла до Африки, вона відрухово, напів свідомо, піднесла догори свою руку. Люлімі щось радісно заревів, а леопард ніби йому відповів. Та Олд Таймер уже зрозумів трик дикуна: це він сам говорив за леопарда, змінюючи свій голос.

Дикуни почали метушитись по галі. Слуги почали виносити великі кітли, в яких мали варити мясо з білого чоловіка. Зі всіх дикунів тільки один заховав повний спокій. Це був Бобольо. З усякого заколоту він усе старався витягнути якісь користи для себе. Тепер він придумував плян, який мав попсувати всі заходи Тарзана.